

Haridus- ja Teadusministeerium
hm@hm.ee

Teie 08.09.2025

nr 8-2/25/3715

Meie 24.09.2025

nr 1-12/907-2

Teaduse tippkeskuste nimetamise ning finantseerimise tingimused ja kord

Kultuuriministeerium kooskõlastab haridus- ja teadusministri määruse „Teaduse tippkeskuste nimetamise ning finantseerimise tingimused ja kord“ eelnõu järgmiste märkustega.

1. Eelnõu § 2 punkti 10 kohaselt on põhitäitja doktorikraadi või sellele vastava kvalifikatsiooniga teadus- ja arendustegevust teostav isik, kes töötab teaduse tippkeskuse tegevuse elluviimise ajal Eesti teadus- ja arendusasutuses, ülikoolis või evalveeritud rakenduskõrgkoolis ja kuulub teaduse tippkeskuse uurimisrühma. Antud sättes pole määratletud, kui suure koormusega töötamine arvesse võetakse. Ilma sellise määratluseta on võimalus kõrge kvalifikatsiooniga inimesi siduda formaalselt uurimisrühma juurde ilma sisulist panust eeldamata.

2. Eelnõu § 2 punkti 11 kohaselt on teadus- ja arendusprojekt Eesti Teadusinfosüsteemis kajastuv taotlemise aastal käimasolev teadus- ja arendusprojekt, mille eesmärk on luua uut teadmist ning mille periood on vähemalt kaks aastat ja mille rahastuse maht on kokku vähemalt 210 000 eurot.

Seletuskirjas puudub selgitus, miks just 210 000 eurot. Näiteks kultuurivaldkonnas nii suuri projekte ei ole, mis ei tähenda, et teadusprojektid ei oleks kvaliteetsed. Tippkeskuse juurde peaks saama liituda ka väiksemate projektidega ja eelarveid summeerida.

3. Eelnõu § 5 lõike 3 kohaselt on teaduse tippkeskuse toetuse mahust kuni 25% õigus kasutada taotleja ja partnerite üldkulu katmiseks. Leiame, et 25% üldkulu määr (see on 7 mln eurose projekti pealt 1,75 eurot, millele lisandub tippkeskuse juhtimis- ja halduskulu ja aparatuuri kulu) on väga kõrge.

4. Eelnõu § 9 lõike 7 kohaselt valikukomisjon arvestab valiku tegemisel, et toetust saavad teaduse tippkeskused kataksid võimalikult laialdaselt „Eesti 2035“ arenguvajadusi, sealhulgas „Teadus- ja arendustegevuse, innovatsiooni ning ettevõtluse arengukava 2021–2035“ fookusvaldkondi. Ebaselgeks jääb, kes ja millal hindamis- ja valikuprotsessis hindab tippkeskuse tegevuste olulisust Eesti riigi arenguvajadustest lähtuvalt. Seda vaadet ei pruugi omada teadlastest eksperdid, eriti välisriikide teadlased.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Heidy Purga
minister

Viivian Jõemets 5699 7410
viivian.joemets@kul.ee